

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
în America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

In fața alegerilor

E îndată o lună de când cutreeră satele ceci de agenți (cei însărcinați să facă propagandă) electorali (pentru alegeri), cari se întrec în a se bârbi unii pe alții și în a făgădui marea cu sarea. Niciodată n'au cutreerat satele atâția agenți electorali ca acum, pentru că nici odată nu s'au depus atâtea liste, ca în acest an. Sunt județe unde s'au depus chiar peste 20 de liste de deputați și de senatori, și pe cari le-au cutreerat deci 20 de feluri de agenți electorali.

Nici când viața satelor noastre n'a fost turburată mai grozav de către acești agenți electorali, ca în acest an. Ei au răscolit toate patimele, au hulit pe toți conducătorii noștri, au făgăduit tot felul de minciuni, au sămănat zizanie și ură și zavistie și patimă în sufletele pașnice ale țaranilor noștri și au adus la iveală pe cei mai de nimica dintre săteni, pe gurile sparte ale satelor, cari au început de o vreme încoace, să poarte ei hangul (izonul) și să terorizeze (să-i țină în groază) pe cei mai de omenie și mai de cinste oameni de prin sat.

Nu oamenii de seamă și cu scaun la cap, nu fruntașii și înțelepții satelor, nu oamenii cinstiți și de omenie, ci codașii și gurile sparte fin acum hangul, bătându-și piepturile și amenințând, cu spume la gură, pe oamenii pașnici și cinstiți.

Oamenii partidelor ne-au stricat satele, au sămănat toate relele în popor, iar acum au de gând să pescuiască în turbure, numai ca să poată primi câte un os de ros dela stăpânii lor, în cele mai multe cazuri, foarte necinstiți și fără de lege.

Dacă ar ști Maiestatea Sa Regele, ce turburări sunt acum pe sate, dacă ar vedea cum s'a ridicat drojdia la suprafață, cum codașii și necinstiții conduc și vorbesc în numele fruntașilor și a celor de omenie; dacă ar vedea cu ochii, ce neliniște și necinste produc alegerile pe satele noastre pașnice, — nu ar mai încuviința decât numai din 4 în 4 ani alegeri, și s'ar îngriji de legi cât mai aspre, cari să pedepsescă pe cei care produc turburări și neînțelegeri în popor.

Norocul e că Românul nostru nu se prea lasă condus în greșală. El ține la vechii și binecunoscuții săi conducători, pe cari îi cunoaște încă de de vremea ungurească. El nu se încrede în toți vântură-țară, pierde-vară și samănă-furtună iviți, ca bureții după ploaie, deodată cu anunțarea noilor alegeri. Românul nostru dela sate știe că deprinderea dreptului de alegător este un lucru sfânt, că dela votul său atârnă fericirea ori nefericirea acestei țări, că nu comuniștii, nici socialiștii, nici alții cu nume noi și rar auzite, sunt chemați să conducă această țară, ci aceia pe cari Dumnezeu i-a menit și i-a chemat și i-a ales la conducere. Că precum pantofarul și mășarul și faurul nu se pricepe la cultura pământului, așa nici cei fără de învățătură anume nu se pricep la conducerea țării.

Să avem deci încredere deplină în vechii noștri conducători, să nu ne fărîmăm voturile, încercând a le da și unuia și alluia, și mai ales să nu ne prezentăm în fața țării împărțiți ori mai bine zis despărțiți. Să ne dăm voturile noastre numai candidaților cunoscuți, cari ne primesc bucuroși în casele lor și cari ne-au ascultat și până acum cererile și năcazurile. Să ne aducem aminte că

»Pe voi vă nimiciră a pismei răutate
Și oarba neunire la Milcov și Carpați,
Dar noi, pătrunși la suflet de sfânta libertate
Jurăm că vom da mâna, să fim pururea frați!»

și

»Pe-al nostru steag e scris unire,
Unire-n cuget și-n simțiri.»

Să ne gândim că atât Sașii, Ungurii, Rușii, Bulgarii, cât și Jidovii dela noi din țară votează numai cu listele lor proprii și nu ar lăsa să li-se piardă și numai un singur vot; numai noi Românii și conducătorii firești ai acestei țări suntem împărțiți pe 20 liste, și prin aceasta ne tăiem creanga de sub picioare. Chiar de aceea să ascultăm de vechiul nostru poet Andrei Murășanu, care zice:

»Români din patru unghiuri, acum oriniciodată,
Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri!»

Se poate?

Răspundem: Așa se vede că se poate

În Nr. 22. din acest an al gazetei noastre directorul acestei gazete a îndreptat către cititori un foarte dureros cuvânt, în care a arătat că, azi-mâine, ne omoară datorile; că sunt creștini, ba chiar și mai mult decât creștini, cari 7—8—9—10—11—12—13 ani nu ne-au plătit abonamentul la gazeta. Și, ca să se vadă că ceea ce spune este cel mai curat adevăr, nu glumă, nici amenințare, a publicat și scrisoarea primită dela Tipografia Seminarială din Blaj.

Ei bine ce credeți că a fost urmarea? Credeți, voi cititori cinstiți și mai ales voi plătitorii regulați, că datorășii noștri s'au sinchisit câtuș de puțin? Chiar de loc! Nu numai că au tăcut, nu numai că au continuat să primească gazeta și pe mai departe, ci o cetesc și acum în cinste, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimica. Iar noi continuăm să le-o trimitem, ca și cum ne-ar fi cei mai buni prieteni, ca și când nu ei ne-ar fi nămicit gazeta.

Am fost de fapt totdeauna oameni pașnici, oameni de bună credință, oameni miloși, aceasta e cauza că ne-au păcălit atâția, că am ajuns în halul în care ne aflăm astăzi.

Ei bine, dar parecă suntem creștini; ori nu? Și apoi creștinul nu fură, nici nu păgubește pe altul. Creștinul bun nu omoară pe nimeni, și mai ales nu pe binefăcătorul său.

Cu această nepăsare păgânească ni-se răsplătesc ostenele noastre de 14 ani, de ziua și noaptea, de iarna și vara, de vreme bună și de vreme rea? Pentru Dumnezeu, d'apoi acestea sunt rezultatele atâtor „Grăunțe sufletești?”

Abia acum începem a înțelege tânguirea Fiului lui Dumnezeu, care se adresează poporului jidovesc cu cuvintele: „Poporul meu, poporul meu, cu ce țiam greșit ție?”

Chiar și dacă am fi fost o gazetă dintre cele mai slabe, se cuvenea să ne plătiți, decum așa că am fost între cele mai bune?

Chiar și dacă ne-am prăpădi, nu-i vom lăsa pe ceice ne ucld, fără de a le tipări, rând pe rând, numele în această gazetă și fără de a-i și părți la judecătorie.

Răspundem așadar la întrebarea din fruntea acestui articol nu numai cu: așa se vede că se poate, ci cu: e chiar așa!

Serbarea dela Unirea (Vințul de sus) a studenților teologi dela „Academia-Blaj”

În seara zilei de Duminică 3 Iulie 1932, studenții în teologie dela „Academia gr.-cat. Blaj”, au dat în localitatea de mai sus un concert bine reușit urmat de dans.

Concertul a avut loc în sala mare a hotelului comunal.

În ordinea fixată după program șirul punctelor îl deschide dl profesor D. Neda, prin o conferință bine documentată cu subiectul „O floare rară”. Tot ce a intenționat conferențiarul, „caracterul”, au fost foarte bine și îndeajuns de lămurit, așa că a plăcut mult ascultătorilor.

A urmat apoi o serie de coruri, presărate cu declamări, dirijate (conduse) de dl prof. C. Cherebețiu. Au fost atât de bine executate, încât publicul foarte nesațios cerea mereu prin aplauze repetarea lor. Când s'a ajuns către sfârșitul programului, publicul văzând că nu mai poate fi delectat, a cerut cu atâta insistență încât au fost siliți a repeta, deși erau cu toții foarte obosiți.

De încheiere păr. Radu preotul local, în cuvinte foarte frumoase, aduce mulțumiri celor ce au alergat, lăsându-și odihna, pentru a mări fondurile bisericii gr.-cat. din loc. În special aduce vli mulțumiri Reverendisimului Dr. A. Tătar, rectorul Academiei, care nu a pregetat de-a onora serbarea cu prezența și sprijinul Sf. Sale. Apoi aduce mulțumiri simpaticilor d-ni prof. Neda, Cherebețiu și studenților. Se adresează păr. Radu spunând: „Să nu se mulțumească dl Cherebețiu cu banii câștigați, ci tot înainte spre fericirea bisericii, înaintarea și prosperarea neamului românesc”. — Cu aceasta se încheie partea I și-a urmat partea II-a: dans până în zori — Au luat parte o mulțime de intelectuali din jur, în special multe Domnișoare. I. Pascu.

Congresul euharistic din Dublin (Irlanda)

Irlanda este o insulă mare lângă Anglia, cu 4 milioane și jumătate locuitori, aproape toți catolici, care, împreună cu insula Marea Britanie, formează Anglia europeană. Capitala Irlandei este orașul Dublin, cu 400.000 locuitori.

Catolicii din Irlanda au fost până bine de curând foarte subjugăți, fiindcă nu voiau să-și părăsească legea catolică și nu voiau să se facă anglicani, adecă un fel de lutherani sau protestanți, sau reformați, cum sunt Sașii noștri din Ardeal. Din veacul al XVI. până la sfârșitul veacului al XVIII. în Irlanda nu s'a putut sluji liturghie catolică, nici nu s'a putut catehiza. De seminarii teologice nici poveste nu putea fi. Preoții irlandezi își făceau seminarul în străinătate, se hirotoneau tot în străinătate și apoi veneau îmbrăcați ca cerșitori sau ca neguțatori și-i împărțeau pe cei de acasă cu sfințele Taine.

La anul 1703 împărăția oprește intrarea preoților catolici în Irlanda. Celce preda în mâinile asupritorilor un episcop catolic, primea o remunerație de 1000 Lei aur, pentru un preot 400 Lei aur, iară pentru un învățător 200. Fiecare preot trecut dela biserica cea catolică la cea anglicană primea, pe lângă o pensie de 600 Lei aur la an, și câteva jughere de pământ. Un mirean, care făcea trecerea aceasta, primea dreptul de a moșteni întreagă averea fraților săi.

Catolicii din Irlanda nu aveau nici un drept, nici chiar acela de a-și trimite deputați de ai lor în parlament, că toți deputații trebuiau să fie de legea anglicană. Abia în anul 1829 au început a se mai schimba lucrurile, după răscoala catolicilor, întâmplată sub conducerea marelui bărbat O'Connel. Că acești oameni, cu toate aceste mari prigoane, nu și-au părăsit credința strămoșească, este o adevărată minune. Ei sunt astăzi catolicii cei mai buni, dovadă că dintre cei 320.000 locuitori catolici ai orașului Dublin, 50.000 ascultă zilnic sfânta liturghie, că foarte mulți tineri îmbrățișează preoția, că Irlandezii au 2600 studenți în teologie și nu mai puțin de 3900 preoți, apoi călugări foarte mulți și misionari în toate părțile lumii.

În zilele de 22—26 Iunie s'a ținut în Dublin al 31-lea congres euharistic, adecă de preamărire a Domnului nostru Isus Hristos care, sub forma pâinii și a vinului, se ascunde pe sfințele altare. La acest mare congres au luat parte 200 cardinali, arhiepiscopi și episcopi, între cari 29 din America; 300.000 de credincioși catolici din 32 țări din lumea întreagă. Gazetele spun, că la congres au luat parte cu totul cam 750.000 de oameni.

Delegat al Papei a fost cardinalul Lauri, care a fost primit ca un domnitor, de către împunerniciei regelui Angliei. Peste 500.000 de oameni au așteptat sosirea celui ce venea în numele Papei. Cel mai minunat punct al programului a fost fără îndoială sfânta liturghie slujită de împunernicul Papei în marele parc Phoenix. S'a făcut pe urmă o procesiune cu sfânta Cuminecătură, cum n'a mai văzut lumea până atunci. A doua zi sfânta liturghie a slujit-o episcopul de Baltimore, după care a dat binecuvântarea însuși sfântul părinte dela Roma, și încă prin radio, în limba latină.

Catolicii din Irlanda au dovedit în fața lumii întregi credința lor vie, dragostea lor neșămurită față de părintele creștinătății, însuflețirea lor fără de margini și supunerea lor neșămurită față de Celce de pe altarele noastre stăpânește lumea. Pilda lor ar trebui să străbată și inimile noastre, a celor ce atât de departe suntem de ei, în toată privința!

Părintele Iuliu

Biserica jefuită de hoți

— Hoții au fost arestați —

Sânpaul 26. În dimineața zilei de 25 Iunie clopotarul bisericii din localitate a observat că pe perețele bisericii este proptită o scară lungă. Voină să intre în biserică, a observat că ușa este deschisă, iar zarul stricat. A dat alarmă. La fața locului au sosit parohul și șeful postului de jandarmi Plut. George Dinu, cari intrând în biserică au constatat că răufăcătorii au jefuit biserica de sf. potir și de chivot, care este cel mai sfânt și prețios obiect la catolici, împreună cu sf. cuminecătură. Harnicul jandarm după câteva ore de chibzuință a dat de urmele tâlharilor identificându-i în persoana cunoscutului hoț Iosif Mose, din comuna Ludoș, care în seara zilei de 22 Iunie a evadat din arestul corp. VI armată Cluj, împreună cu Sauciu Petru din comuna Borisou Basarabia, cari au fost condamnați la câte șase luni închisoare pentru dezertare, și furturi prin spargere. Numiții tâlhari cu obiectele furate s'au refugiat la hodaia Horvat de pe hotarul comunei Iernut, unde au fost găzduși de servitorul Santo Iosif.

Bravul șef al secției de jandarmi din Iernut plut. major Năstădeanu Teodor împreună cu șeful postului de jandarmi din Iernut plut. major Tapardea Justian, au făcut mai multe razii și în cele din urmă au dat peste hoți, pe care i-au arestat și adus pentru cercetare.

Duminecă în 20 Iunie s'a făcut reconstituirea adecă arătarea prin hoți a faptelor care toți locuitorii comunei au fost prezenți. Mulțimea indignată până la culme a voit să linșeze (omoaie) pe spărgători, după ce au auzit și văzut că sfințele obiecte au fost sfărmate de numiții în sute de bucăți.

Cu actele dresate, numiții spărgători au fost înaintați Consiliului de războiu Cluj, iar găzduitorul parchetului Târnava Mică.

B. Almășan

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Dușmanii stupilor

Albinele sunt o avere. Cine are stupi mulți, are hrană din belșug. Mierea de albine este foarte bună și hrănitoare.

Ca ori și ce avere, astfel și stupii, trebuie îngrijiți. Sunt mulți dușmani, cari îi atacă și îi prăpădesc.

Între dușmanii stupilor se pot aminti mai întâi *Găselnițele*. Acestea sunt fluturi de noapte de culoare cenușie. Sunt mici și intră ușor în stup. Cu deosebire intră în stupii mai slabi cu albine mai puține, ori în stupii cari se țin în murdărie. Pun ouă în pereții coșniței sau în crepăturile ramelor. Adeseori pun ouă chiar în găurelele fagurilor.

Din ouă ies viermi mici de culoare albă. Viermii se vâra în faguri și îi mănâncă. Săpă prin faguri o mulțime de șanțuri, pe cari le învâluie într'o mulțime de fire subțiri și albicioase.

În scurtă vreme viermii mănâncă toți fagurii și stupul moare. De aceea îndată ce băgam de seamă că în vreun stup s'au început să cuibate găselnițele, trebuie să începem stărpirea lor.

Stărpirea se face prin curățenia stupului. Niciodată să nu lăsăm murdărie în stup. Fagurii cu găselnițe trebuie scoși, și afumați bine cu pucioasă. Dacă însă sunt prea plini de găselnițe, e mai bine să fie topiți și prefăcuți în ceară.

Alți dușmani ai stupilor sunt *Furnicile* cari intră în stup și mănâncă mierea. Albinelor nu se pot nici într'un chip să se apere de acești mici dușmani, de aceea trebuie să le stăpărăm noi. Cuiburile de furnici le stropim cu petrol și le dăm foc. Mai bine e însă dacă turnăm peste cuiburile cu furnici apă fierbinte, care înecă omoară furnicile. Apă fierbinte trebuie să turnăm în mai multe rânduri, până ce se stărpesc toate furnicile.

Fluturile cap de mort încă e un dușman al stupilor. Acesta intră în stup și mănâncă mierea. Când băgam de seamă, că acest fluture a intrat în vre-un stup, trebuie să-l prindem și să-l omorim. Adeseori e omorât însă și de albine.

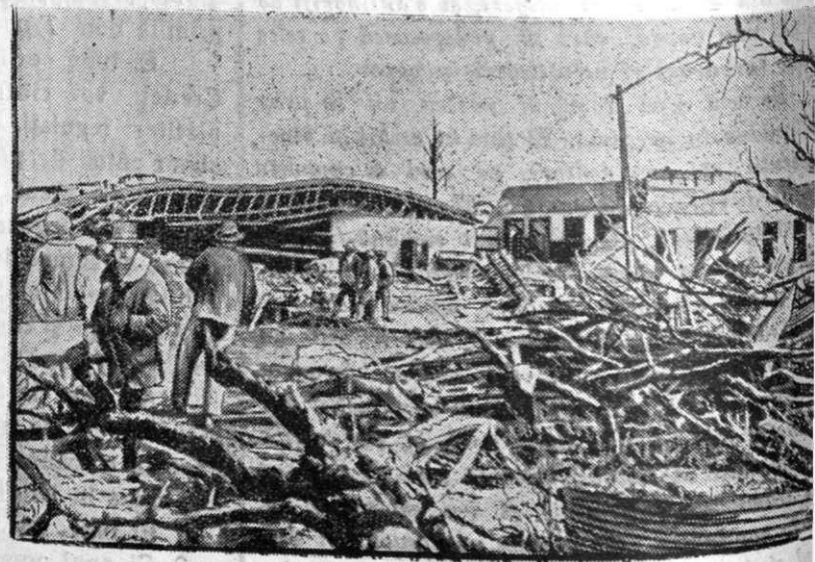
Viespii încă se pot socoti de dușmanii albinelor. Ei le atacă în sbor și intră în stup și fură mierea. Cuiburile de viespi ce s'au găsit prin apropierea stupinei, trebuie nimicite iar viespii omoriți.

Și *șopârlele* și *broaștele* încă sunt dușmanii albinelor. Adeseori prind albinele din sbor și le mănâncă.

Oricari ar fi dușmanii albinelor, trebuie să luăm măsuri de apărare. Altfel stupii prăpădesc și noi pierdem o bogăție mare și dulceață nespuse de bună.

Urmările unui vânt

Vânturi groaznice suflă ele, nu-i vorba, și la noi, — astfel în anul 1912 un atare vânt a nimicuit o mulțime de sate din jurul Reghinului, iară în 1929 a răsturnat turnul bisericii armenesti din Dumbrăveni — dar nici pe departe ca-n America, țara tuturor minunilor. Chipul acesta arată urmările unui astfel de vânt, care a nimicuit, după cum se vede aici, orașul Duncan din America. Cu acel prilej se înțelege, că au murit și mai mulți oameni, anume 13.

Iarăș conversiunea

— Nu numai cămătarii, ci și datorășii poartă vina încurcăturilor de azi — Legea conversiunii e bună în fond, dar în multe privințe trebuie îndreptată —

de GAVRIL TODICA

Am rămas cam nedumerit, când am cettit articolul d-lui avocat Cristea, publicat în coloanele acestei foi populare. Și mai ales m'a mirat critica-i aspră asupra băncilor, cari cearcă a se înțelege cu datorășii lor, pe cale de pace, adecă neconversională, pentru regularea datorțiilor.

Cine mă cunoaște mai deaproape, știe că nu sunt prietinel băncilor, dar nici dușmanul lor. Am lucrat pe vremuri — vr'o 18 ani — în serviciul băncilor. Le cunosc părțile bune, și părțile slabe. În anumite împrejurări, ele pot fi de mare folos oamenilor, încât ne putem întreba: cu ce așezăminte mai bune de credit (de dat bani împrumut) le-am putea înlocui, dacă băncile de acum le-am desflința? Căci atâta vom ști cu toții, că a te împrumuta dela speculanți privați e mai rău decât dela bănci, iar cooperativele de credit, în forma lor de astăzi, încă nu sunt mai bune decât băncile.

E foarte adevărat, că de câțiva ani, băncile s'au întemeiat numai pe uzurărie. În acest scop și-au îndreptat privirile mai ales asupra țăranilor, ca „spre clienții cei mai siguri”. Au neglijat, au părăsit întreprinderile industriale și comerciale, ca fiind „boinave”, în loc să fi încercat a le însănătoși. Le-au sugrumat cu camete grele, în loc să se fi interesat de ele mai cu inimă, mai cu atragere binevoitoare, specializându-și oameni în controlarea lor.

Nu e târziu nici astăzi, și ar fi chiar de dorit, ca pentru îndrumarea unei vieți economice sănătoase, băncile să se acomodeze împrejurărilor nouă, să promoveze activitatea productivă pe toate terenele potrivite, încât banul lor să fie mai roditor. Sunt destule terene de muncă, numai voință să fie. Pe vremuri, am fost introdus la „Geogeană” diferite afaceri. Nu mă pot lăuda că mi-au succes, și am plătit scump încercările mele. Pot însă afirma, că dacă aveam alți ajutători, decât acela pe cari i-am putut avea, mi-ar fi succes toate începuturile!

Indiferent de succesul sau nesuccesul meu personal, vorba e că ideile au rămas! Le pot încerca și înfăptui alți oameni mai energici, mai prevăzători!

1. Bunăoară, la Școala Agronomică din Geoagiu avem un cuptor de uscat poame. E cel mai mare nu numai în părțile noastre, ci poate în toată România. Poate usca vagoane de prune, mere, pere.

Totuș, de ani de zile, abia e folosit și prunele țăranilor mai de grabă se prefac în țiucă, decât în prune uscate și licțar!

Iată un teren frumos de activitate, în lunile de toamnă, pentru bănci și camerele agricole. Prin depozite în orașele mari, marfa s'ar putea desface numai decât.

În legătură cu lucrarea aceasta se pune în mișcare o ceată mare de lucrători. Mai primesc lucru măsarii, pentru a face lădițe și cutii (de pachetat poamele). Se trec scândurile subțiri. Se trec culele. Și așa mai departe.

2. *Cultura vermillor de mătăsă* (sericicultura). Temella o avem în marele număr de frăgari (duzi), respirați prin toate satele; apoi în hărnicia învățătorilor, cari cu salarizarea de azi din partea Statului, s'ar bucura foarte mult să câștige un ban prin activitate extrascolară.

Rolul băncilor ar fi numai finanțarea (cumpărarea și vânzarea) mătasei. Eventual înființarea unei mătăsării.

3. Ce să mai amintim de comerțul și exportul de cereale? Cooperativele nu fac aproape nimic! Camerele agricole nu fac nimic! Băncile nu fac nimic! Pe când unindu-se toate, și înțelegându-se, ar putea face foarte mult.

Și așa mai departe. În toate părțile ar fi de lucru, numai cap să avem!

Oricum am socoti, conversiunea atinge foarte greu nu numai pe bănci, ci pe toți deponenții, pe toți oamenii cruțători, cari și-au pus la o parte câte-un ban alb pentru zile negre.

Vina acestei deslegări aspre nu o poartă numai băncile. În măsură mai mare datorășii sunt de vină că s'au înglodat în răutăți. Eu cred că jumătate din datorii s'au făcut pentru purtarea de procese! O pacoste a țăranimii noastre este ura deaproapelui, setea de răsunare și de procese. Pentru toate fleacurile sare la judecăți, aleargă la avocați. Iar „judecățile” mănâncă averi. De când știu eu și până în zilele noastre, multe cereri de împrumuturi la bănci s'au făcut pentru plata selselor de procese!

Va să zică ura împotriva băncilor nu e tocmai îndreptățită, ci fiecare datorăș să se examineze mai întâiu pe sine, că oare nu e vinovat și dânsul de starea în care se află? Numai după aceea să judece pe alții. Recunoaștem, că dela războiu încoace și împrejurările au fost vitrege, mai ales din vina conducătorilor și a legilor proaste. Dacă ne dăm seama bine, în țara noastră: pâne avem, mă-măligă este, carne avem, lapte avem, brânză este, unsoare este, poame sunt, vinul nu lipsește, sare, petrol, benzină nu lipsesc. Toate aceste, și alte bunătați, de neapărată trebuință pentru viață, ni-le dă Dumnezeu și hărnicia omului. Numai bani nu prea sunt. Dar banii cine-i face? Dumnezeu nu se amestecă în fabricarea banilor. Oamenii de rând nu-i pot face, căci îndată ce ar cerca un lucru ca acesta, sunt arestați și puși la răcoare. Ei se fac sus, la conducerea țării. Când treburile bănești nu merg bine într'o țară ca a noastră, e semn că sus, la conducere, s'au făcut greșeli. Acolo nu au mers treburile bine! — Acolo trebuie să se îndrepteze lucrurile!

Când treburile bănești nu merg bine, atunci se încurcă multe lucruri și multe lucrări. Înzădar avem lână, multă și ieftină, căci postavul va fi scump. Înzădar avem piei, căci opincile vor fi scumpe. Dările mari, taxele de

tot felul, scumpesc marfa, omoară întreprinderile. Nesiguranța, nestabilitatea, legile rele omoară râvna de orice întreprindere cinstită scumpesc cametele, îngreunează creditul, nu lasă să se desvolte o viață economică sănătoasă.

Iată de ce trebuie îndreptățită, în multe privințe, și legea conversiunii. Ea ar trebui să ușureze numai pe aceia, cari pentru anii trecuți au avut sau au de plătit camete grele. Ciocoi cu datorii de milioane, dar cu averi destul de mari, mai pot răbdă. Chiar plugarii, cari s'au îndatorat abia de un an, de ce să fie scutiți de jumătate datoria, ca alții cari poartă greutatea de 5—6 ani?

Iată deci, că trebuie să se îndrepteze câțiva paragrafi din legea conversiunii, ca în schimb și băncile să fie ușurate și obligate la replătirea întreagă a depunerilor mici, — și depunerilor de interes public.

Cursurile școlare vor reîncepe la 15 Septembrie. Ministerul instrucțiunii a hotărât ca deschiderea cursurilor la școlile primare și secundare din întreaga țară, să se facă așa cum prevede regulamentul, în ziua de 15 Septembrie.

Cine dă cei mai mulți misionari. Fiica cea mai bătrână a bisericii catolice Franța, are în lumea păgână 2764 misionari, Italia 2876, Germania 2807, Austria cea mică, cu 6 milioane și jumătate locuitori, are 229 misionari, pe când Polonia cu 27 milioane locuitori, n'are decât 150 misionari.

Un podeț se rupe și cad în prăpastie 15 soldați. Se știe că soldații dela regimentele de pioneri fac exerciții de facerea podurilor și alte lucrări. O nenorocire s'a întâmplat la exercițiile militare, cari se făceau într'o pădure nu departe de Cernăuți. Soldații din reg. 4 pioneri făceau exerciții de construirea unui podeț peste o prăpastie, care avea 50 de metri afunzime. Pentru aceasta lucrare soldații și-au adunat materialul necesar din pădure și în timp foarte scurt au și făcut podețul peste prăpastie. În momentul în care un grup de soldați se afla pe podeț, fiind slab podețul, s'a rupt. Toți cei de pe podeț s'au prăvălit în adâncimea prăpastiei. Au fost răniți 15 soldați, dintre cari 5 sunt în stare foarte gravă. Răniții cu un autobuz au fost duși la spitalul militar din Cernăuți. Se cercetează să se stabilească cine poartă vina acestei nenorociri.

O milionară se spânzură. Millionara cehoslovacă E. Benes, care locuște de-o vreme încoace la Sofia, capitala Bulgariei, s'a spânzurat zilele trecute în frumoasa și lucruoasa ei casă. Au găsit ja ea 90 mil leva (bani bulgărești) în aur, 60 mil în bancnote, un libel depunere de 1 milion 500 mil și altul de 400 mil ieva.

O fabrică nimiclă de flăcări. În ziua de 9 Iulie cam pe la orele 10 înainte de amiază, orașul București a fost alarmat de focul care a izbucnit la o mare fabrică de țesătorie. Până la sosirea pomplierilor flăcările s'au întins cu o mare luteală și au cuprins toată fabrica. Lucrătorii și lucrătoarele cari au fost prinși de flăcări în ateliere, au căutat să-și scape viața năvălind spre uși. În

Învălmășala aceea mare câteva lucrătoare au fost călcate, iar altele au fost înecate de fum. Sosiți pompierii au încercat să stingă focul dar era prea târziu. Tot ce au putut face a fost că au împiedecat întinderea focului. Dintre pompieri în timpul lucrului au fost 2 răniți. A mai fost scos un lucrător rănit dintr'un atelier. Pagubele produse de acest foc se ridică la suma de 60 milioane lei. Din cercetările de până aci nu s'a putut afla cauza acestei mari nenorociri.

Copil mâncat de porci. De multeori pe sate se pot vedea copii lăsați singuri, cari de multeori aduc supărare părinților. Așa femeia Maria Tita Șonea, din comuna Leanca, aproape de Cralova, s'a dus să-și aducă ceva lemne. Ea și-a lăsat copilășul de șase săptămâni lângă casă singur. Cum nu se afla nimeni în jurul gospodăriei, un porc s'a apropiat de copil și i-a mâncat mâinile și apoi i-a zdrobit și capul. Trecând pe uliță săteanul Dumitru Coditoiu și auzind zbireretele copilășului, s'a dus să vadă ce e. Mare i-a fost mirarea când a văzut ce se întâmplase și că el nu mai putea ajuta nimic. După câteva ore de chinuri grozave copilășul a încetat din viață.

Cerșitor cu bani în bancă. Astăzi mai ales, în vremurile aceste de criză de bani, în orașe aproape în fiecare colț de stradă, omul întâlnește câte un cerșitor care te roagă să-l ajuți cu ceva. Mulți dintre ei sunt cu adevărat oameni săraci, cari au lipsă de ajutorul nostru, dar sunt între ei de acela cari speculează cerșitoria. Un caz, descoperit nu de mult, arată acest lucru. În ziua de 4 Iulie poliția a arestat pe cerșitorul Toma Dincă. Atunci când a fost arestat s'a aflat asupra lui suma de 8520 lei. Căutându-se hârtiile cari le mai avea prin buzunare, s'a găsit la el și un libel, din care s'a văzut că cerșitorul avea la banca populară din comuna Văleni, din județul Mușcel, depusă cu dobândă suma de 64.388 lei pe cari îi adunase din cerșit.

Omorât de căruță. O nenorocire s'a întâmplat în orașul Tulcea în următoarele împrejurări: Femeia Stanca Nedaf și băiatul Gheorghe Dincu de 11 ani se întorceau cu căruța plină cu stuf pentru vite. Ajungând căruța pe un loc de-acoborăș repede, stuful, nefiind bine încărcat, a alunecat în spre cai. Femeia a căzut jos și s'a ales cu mici lovituri. Mai rău, i-a fost copilului care căzând din căruță a ajuns între cai, cari și speriați în fugă l-au călcat și au trecut și roțile căruței peste el, așa că nenorocitul băiat a fost strivit cu totul, rămânând mort pe loc. După ce o comisie a constatat nenorocirea copilului nefericit, acela a fost înmormântat.

O „Mis Europa“ anatemită. Domnișoara A. Diplaroku, din Grecia a fost aleasă în anul 1930 „Mis Europa“, ca cea mai frumoasă fată din întreaga Europa. Incredută în frumusețea ei, această fată s'a îmbrăcat în halne bărbătești, s'a urcat într'un aeroplan și s'a coborât pe muntele Atos, cunoscut sub numele de sf. munte, unde sunt numai mănăstiri bărbătești. Sfintele canoane nu dau voie nici unei femei să pună piciorul în vre-o mănăstire de pe sf. munte. Dșoara A. Diplaroku a călcat aceasta poruncă, pentru care faptă patriarhul ortodox dela Constantinopol a anatemitat-o, adică a afurisit-o.

Minunății americane. Aproape în toate părțile lumii caută oamenii să facă din ce în ce lucruri mai minunate și mai neuzite.

Americanii pare-că ar fi aceia cari se ocupă mai mult de facerea lucrurilor minunate: Acum se ocupă americanii cu un gând minunat pe care îl vor duce și la îndeplinire. Li-se pare lor că n'au case destul de înalte și de încăpătoare și că nu sunt destul de tari cele făcute până acum din cărămidă, piatră și beton și de aceea vreau să-și facă case din oțel. Tot ce trebuie pentru construirea unei case, se face în fabrică gata și afară numai se va încheia bucățile scoase din fabrică și casa poate să fie gata într'o zi. Ei speriază ca aceste case vor fi mai practice ca cele de piatră și cărămidă.

† Paulina Pop n. Pădureanu protopopeasă văduvă, fostă preoteasă în Râciul de Câmpie, după lungi și grele suferințe, împărtășită fiind cu Sf. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Vineri în 8 Iulie 1932 la orele 12, la locuința fiicei sale Otilla, în casa parohială din Cluj-Mănăstur, în anul 75-lea al vieții și al 13-lea al văduviei. În mormântarea i-s'a făcut Duminică în 10 Iulie 1932 la orele 4 p. m. în cimitirul din Cluj-Mănăstur. În veci pomenirea ei!

Ingrijirea semănăturilor de cucuruz

Fiul: Din ce cauză cucuruzul lui badea Ioan este atât de slab față de al nostru?

Tatăl: Deoarece dânsul nu l-a grăpat (boronit) imediat ce a răsărit și l-a săpat numai odată.

Fiul: Pentru ce trebuie grăpat și săpat cucuruzul?

Tatăl: Orice plantă, pentru ca să crească și să rodească, are nevoie de aer, hrană, umezeală, căldură și lumină. Lipsa uneia dintre aceste împiedecă creșterea plantelor.

În urma ploilor celor mari, pământul se bătătoarește, încât în partea de asupra i-se formează o scoarță care împiedecă intrarea aerului în pământ, deci face ca să se înădușe plantele. De altă parte prin scoarța aceasta, apa din pământ se ridică și se pierde în aer (prin evaporație). Prin grăpare sau prin săpare scoarța se sfarmă, pământul se afânează (mărunțește) încât aerul intră cu ușurință și apa nu se poate pierde, de altă parte buruienile se nimcesc și cucuruzul se rărește.

Fiul: Cum se explică că în urma săpatului apa se păstrează în pământ?

Tatăl: Pământul arabil este format din bucăți mici de nisip, argilă și rămășițe de plante și de animale. În urma ploilor, bucățelele acestea se bătătoareș și se depun sub formă de tuburi foarte fine, numite tuburi capilare, prin cari apa din pământ se ridică și se pierde în aer. Prin săpare tuburile capilare se sparg, încât apa nu se mai poate ridica și se păstrează în pământ, de unde o extrag (sug) rădăcinile plantelor.

Fiul: De câte ori trebuie săpat cucuruzul?

Tatăl: După cum ai văzut mai înainte, prin săpare urmărim sfărâmarea scoarței pământului, stărpirea buruienilor și mărunțirea pământului, deci ar fi bine ca de câte ori se formează scoarță și se înmulțesc buruienile să-i săpăm, dar noi de obicei îl săpăm numai de trei ori.

Fiul: Cucuruzul lui badea Ioan este cu mult mai des decât al nostru. Noi pentru ce l-am rărit așa de tare?

Tatăl: Cucuruzul este o plantă care cere hrană și lumină multă, din cauza aceasta între firele de cucuruz trebuie să lăsăm o distanță de 60-90 cm. Dacă distanțele sunt mai mici, roada este mică, deoarece știuleții (ciucalai) nu se pot desvolta. În porumbiștile dese se desvoaltă numai tufei.

Victor Oros.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Nicolae Ioan. Fofeldea 173: — nu sunteți în res-tanță cu abonamentul; ați achitat pe 1933 suma de Lei 80.

Am primit câte 180 Lei dela următorii: Ioan Pop, Ilie Pop I. I. S., Simion Pop, Ioan Sabău, Ioan Mărginean, Iosif Rusu, Gheorghe Sântimboreanu, Nicula Ioan, Meteș Victor, Popa Ionaș I. Ioan, Eugen Pop, Dumitru Popa Dumariu, Alexandru Ioan, Toma Câmpian, Dr. Cadin David.

Câte 90 Lei: Ioan Sălăgean, Ioan Arcașiu, Teodor Suciu, Patriciu Pop, Silviu Raica, Liviu Pop, Bai Ioan, Elisabeta Marton, Rev. Iosif Hossu, Vasile Cosma, Of. parohial Sântmartinul de C., Pop Alexandru, Dănilă Motoc, Laurențiu Stâncel.

Câte 45 Lei: Lucreția Frățilă, Vasile Oltean, Maria Erdöss, Ilea Andronic.

Alte sume: Petru Dregheciu 450; Partenie Sima 270; Caenar Ioan 30; N. Anghelescu 40; Librăria „Arieșul“ 229; Gavril Vulcan 110; Oltean Leontina 100; Gligore Gorca 150; Barb Gheorghe 100; Stan Vasile 150; Cismaș Iosif 250; Ilie Tulai 240; Gavril D. Silaghi 100; Roșca Pavel 200; Dandu Gheorghe I. Petre Leb. 450; Todoran Aurel 270; Iustina Bucur 170; Aron Victor 350; Hus Traian 279; Vasile Bud 100; Traian Marcu 360; Emil Oltean 182.

Redactor: IULIU MAIOR.

Corpul Portăreilor Trib. Târnava-Mică

Nr. 73—1932.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel șef aduc la cunoștința publică că în baza deciziei Nr. 6420—1930 a judecătoriei Blaj în favoarea reclamantului N. C. Daniel repr. prin avocatul Lud. Enyedi adv. Blaj pentru încasarea capitalului de 3943 Lei și acc. fixează termen de licitație pe ziua de 27 Iulie 1932 ora 3 în comuna Blaj la prăvălia urm. unde se vor vinde prin licitație publică 20 metri camgarn à 700 Lei în valoare de 14 000.

În caz de nevoie și sub prețul de strigare. Dumbrăveni, la 6 Iulie 1932.

Șefportărel: FLEFLEA

De vânzare

O CASĂ

Regele Ferdinand 52. Blaj

Adresa se află la

Administrația ziarului

76 (1-3)

Anunț

În depozitul cu ridicata a dlui Mendel din Blaj, situat în strada Regina Maria No. 1., se vinde ori căru cârțumar din Blaj sau jur spirt rafinat de 96 grade, precum și rachiu de monopol de 40 grade. (77) 1-3